

Beschrijving volledig zorgterrein

07

Drs. J.M. Smit

Publicatiedatum CBS-website: 17 december 2007

Verklaring der tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
x	= geheim
–	= nihil
–	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2006–2007	= 2006 tot en met 2007
2006/2007	= het gemiddelde over de jaren 2006 tot en met 2007
2006/'07	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz. beginnend in 2006 en eindigend in 2007
2004/'05–2006/'07	= boekjaar enz., 2004/'05 tot en met 2006/'07

In geval van afronding kan het voorkomen, dat de som van de aantallen afwijkt van het totaal.

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Prinses Beatrixlaan 428
2273 XZ Voorburg

Prepress

Centraal Bureau voor de Statistiek – Facilitair beheer

Omslag

Tel Design, Rotterdam

Inlichtingen

Tel.: (088) 570 70 70
Fax: (070) 337 59 94
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

Bestellingen

E-mail: verkoop@cbs.nl
Fax: (045) 570 62 68

Internet

www.cbs.nl

Beschrijving volledige zorgterrein

Invulling witte vlekken

In de tot op heden gepubliceerde cijfers van de Zorgrekeningen werd niet het volledige terrein van de zorg beschreven (zie Working paper Zorgrekeningen 1998-2005, december 2006, en Persbericht Zorgrekeningen 2006 (PB07-041)). Onder volledig terrein van de zorg wordt in dit verband verstaan de beschrijving van alle activiteiten binnen de SBI (Standaard Bedrijfsindeling) 85.1 en 85.3 (respectievelijk gezondheidszorg en welzijnszorg), aangevuld met de zorgactiviteiten in andere SBI's (bijvoorbeeld detailhandel in genees- en hulpmiddelen en personenvervoer) en de voor het zorgterrein relevante ondersteunende activiteiten (zoals beleid, administratie en beheer).

Onderdelen die tot nu toe in de beschrijving ontbraken (de witte vlekken) betreffen in het bijzonder delen van de welzijnszorg (SBI 85.3) zoals het jeugd- en jongerenwerk, het ouderenwerk, het sociaal cultureel werk en de asielzoekerscentra. Daarnaast ontbraken enige ondersteunende activiteiten op het zorgterrein, waaronder voorzieningen uit hoofde van de Wet Voorzieningen Gehandicapten (WVG), de reïntegratiebedrijven en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Tenslotte zijn in de afgelopen jaren nieuwe instituten tot ontwikkeling gekomen, bijvoorbeeld het Nederlands Vaccin Instituut (NVI) en de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA).

Op basis van de bovenstaande opsomming van witte vlekken is een lijst van 15 nieuwe actoren samengesteld, 12 actoren op het terrein van de welzijnszorg en 3 actoren betreffende overige zorgactiviteiten. Actoren kunnen in dit verband worden beschouwd als (groepen van) zelfstandige organisatorische eenheden die activiteiten uitoefenen op het terrein van de zorg, zoals instellingen voor jeugdzorg en asielzoekerscentra. Criteria die bij het onderscheiden van de actoren zijn gebruikt hebben betrekking op de aard van de activiteiten, de omvang van deze activiteiten en de beschikbaarheid van voldoende gegevens. Daarnaast zijn 3 al bestaande actoren aangevuld met ontbrekende onderdelen (NVI, RIVM en beheerskosten overheid).

Uit deze lijst van actoren zijn vervolgens clusters van actoren op publicatieniveau afgeleid. Uiteindelijk zijn 3 nieuwe clusters van actoren op publicatieniveau ontstaan (bestaande uit 6 nieuwe actoren). De overige 12 actoren zijn opgenomen in al bestaande publicatieclusters. In bijlage 1 wordt dit uitgebreid toegelicht.

Kwantificering witte vlekken

In het volgende overzicht worden voor het jaar 2006 de voorlopige uitgaven aan zorg van de witte vlekken gepresenteerd. Deze cijfers zijn onder meer gebaseerd op CBS-enquêtes (instellingen voor sociaal cultureel werk, welzijn ouderen en brede welzijnsinstellingen), op jaarverslagen van instituten (Centraal Orgaan Asielzoekers (COA), WVG, VWA, NVI en RIVM) en op berekeningen die worden gemaakt voor de CBS-statistiek Nationale rekeningen (instellingen voor jeugdzorg, overige aanbieders van zorg en reïntegratiebedrijven).

Staat 1
Witte vlekken, 2006*

	Mln euro
Totaal	5 688,0
Instellingen voor sociaal cultureel werk, welzijn ouderen en brede welzijnsinstellingen	1 263,0
Instellingen voor jeugdzorg	1 148,0
Overige aanbieders van welzijnszorg	946,0
WVG (voorzieningen)	750,0
Asielzoekerscentra en internaten	559,0
Reïntegratiebedrijven en beheerskostenoverheid	548,0
VWA, NVI, RIVM	474,0

Bron: CBS.

In 2006 maakt het totaal van de uitgaven aan zorg van de witte vlekken ad 5,7 miljard euro ongeveer 8 procent uit van de totale uitgaven aan zorg.

Voor de witte vlekken zijn tijdreeksen van de uitgaven aan zorg samengesteld voor de periode 1998-2006. Bovendien zijn deze uitgaven aan zorg verbijzonderd naar financieringsbron, functie en constante prijzen. Om dit te realiseren zijn de nieuwe actoren in het systeem van de Zorgrekeningen ingebouwd. Bijlage 2 bevat een overzicht van alle in de Zorgrekeningen onderscheiden actoren, alsmede van de clusters van actoren op publicatieniveau.

Door deze aanpassing is een deel van de eerder gepubliceerde cijfers van de Zorgrekeningen gewijzigd. Dit betreft met name de cijfers van totalen (totaal uitgaven aan zorg, totaal uitgaven aan gezondheidszorg en totaal uitgaven aan welzijnszorg), alsmede de cijfers van enige clusters van actoren (Arbo-diensten, Verstrekkers van ondersteunende diensten, Verstrekkers van gehandicaptenzorg, Overige verstrekkers van welzijnszorg en de Beleids- en beheersorganisaties). De (nieuwe) cijfers zijn te vinden in het tabellendeel (D: zorgaanbod) en op StatLine.

Bijlage 1: Witte vlekken in de Zorgrekeningen

Voorlopige lijst van actoren

De witte vlekken in de huidige Zorgrekeningen hebben betrekking op:

Welzijnszorg (SBI 85.3)

- ouderenwerk, jeugd- en jongerenwerk en overige maatschappelijke begeleiding, buurt- en clubhuiswerk en samenlevingsopbouw, emancipatie- en integratiewerk, instellingen op het gebied van maatschappelijk advies en informatie, maatschappelijk werk gericht op specifieke groepen
- asielzoekerscentra en overige internaten
- adviesorganen voor school- en beroepskeuze

Overige zorgactiviteiten

- de Wet Voorzieningen Gehandicapten (WVG)
- nog ontbrekende delen van de activiteiten van het Nederlands Vaccin Instituut (NVI) en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
- de met de welzijnszorg en de WVG corresponderende kosten van beleid en beheer (kosten Ministerie van VWS, Inspectie Jeugdzorg, gemeenten)
- de activiteiten van de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA)
- de activiteiten van de reïntegratiebedrijven

Op basis van de bovenstaande opsomming van witte vlekken is de volgende voorlopige lijst van actoren samengesteld. Criteria die bij het onderscheiden van de actoren zijn gebruikt hebben betrekking op de aard van de activiteiten, de omvang van deze activiteiten en de beschikbaarheid van voldoende gegevens.

Welzijnszorg

1. Instellingen voor jeugdzorg
2. Asielzoekerscentra (COA)
3. Overige internaten
4. Instellingen voor specifiek maatschappelijk werk
5. Instellingen voor welzijn ouderen
6. Instellingen voor sociaal cultureel werk
7. Brede welzijnsinstellingen
8. Overige instellingen voor maatschappelijk advies en informatie
9. Zelfhulpgroepen, patiëntenverenigingen en ouderverenigingen
10. Exploitatie van wijkcentra, jeugdgebouwen e.d.
11. Overkoepelende organen, samenwerkings- en adviesorganen, fondsen
12. Adviesorganen school- en beroepskeuze

Het betreft hier allemaal nieuwe actoren.

Overige zorgactiviteiten

13. Wet Voorzieningen Gehandicapten (WVG)
14. Voedsel- en Waren Autoriteit (VWA)
15. Reïntegratiebedrijven
16. Rijks Instituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
17. Nederlands Vaccin Instituut (NVI)
18. Beheerskosten overheid: Ministerie van VWS (welzijn, inspectie jeugdgezondheid), gemeenten (beheer WVG)

De eerste drie actoren zijn nieuw. De laatste drie actoren waren reeds in de huidige Zorgrekeningen opgenomen, echter slechts voor een beperkt deel van hun activiteiten. Nu worden alle voor het zorgterrein relevante activiteiten meegenomen.

Clusters van actoren op publicatieniveau

Uit de hiervoor vermelde voorlopige lijst van actoren zijn de volgende clusters van actoren op publicatieniveau afgeleid. Criteria die hierbij zijn gebruikt hebben betrekking op de aard van de activiteiten en de omvang van de actoren.

Welzijnszorg

- Instellingen voor jeugdzorg (actor 1)
- Asielzoekerscentra en internaten (actoren 2 en 3)
- Instellingen voor sociaal cultureel werk, welzijn ouderen en brede welzijnsinstellingen (actoren 5, 6 en 7)

Deze clusters van actoren op publicatieniveau zijn nieuw.

De overige aanbieders van welzijnszorg (actoren 4 en 8 tot en met 12) worden opgenomen in het al bestaande publicatiecluster Overige verstrekkers van welzijnszorg.

Overige zorgactiviteiten

Alle actoren (nieuwe en bestaande) worden opgenomen in bestaande publicatieclusters:

- WVG in de cluster Verstrekkers van gehandicaptenzorg
- VWA, NVI en RIVM in de cluster Verstrekkers van ondersteunende diensten
- Reïntegratiebedrijven in de cluster Arbo-diensten
- Beheerskosten overheid in de cluster beleids- en beheersorganisaties

Bijlage 2: Actorenlijst en publicatieclusters

Bij de zorgaanbieders wordt een onderscheid gemaakt tussen aanbieders van gezondheidszorg en aanbieders van welzijnszorg. Het gaat in totaal om 97 actoren. De gepresenteerde cijfers betrekking op 19 (clusters van) actoren.

Gezondheidszorg

1. Ziekenhuizen en specialistenpraktijken

Academische ziekenhuizen
Algemene ziekenhuizen
Categorale ziekenhuizen
Gevangenis ziekenhuizen
Kaakchirurgenpraktijken
Medisch specialistenpraktijken
Orthodontistenpraktijken

2. Verstrekkers van geestelijke gezondheidszorg

Instellingen geïntegreerde geestelijke gezondheidszorg
Vrijgevestigde psychiaters
Vrijgevestigde psychotherapeuten

3. Huisartsenpraktijken

4. Tandartsenpraktijken

5. Paramedische en verloskundigenpraktijken

Cesarpraktijken
Diëtistenpraktijken
Ergotherapeutenpraktijken
Fysiotherapeutenpraktijken
Logopedistenpraktijken
Mensendieckpraktijken
Mondhygiënistenpraktijken
Podotherapeutenpraktijken
Verloskundigenpraktijken

6. Gemeentelijke gezondheidsdiensten

Gemeentelijke gezondheidsdiensten
GGD-ambulancediensten

7. ARBO en reïntegratiediensten

Arbodiensten (adviesdiensten)
Arbodiensten (intern)
Arbodiensten (zelfstandig)
Reïntegratiebedrijven*

8. Leveranciers geneesmiddelen

9. Leveranciers van therapeutische middelen

Apotheken hulpmiddelen
Audiciens
Medische speciaalzaken
Opticiens
Orthopedisch schoenmakers
Overige fabrikanten hulpmiddelen
Tandtechnische werkplaatsen

10. Verstrekkers van ondersteunende diensten

*Audiologische centra
Bloedbanken
Centra voor erfelijkheid
CPA-en (onafhankelijk)
CPA-en (samenwerkend)
Eurotransplant
Gezondheidscentra
Huisartsenlaboratoria
Medische laboratoria
Nederlands Vaccin Instituut
Oncologische en radiotherapeutische instituten
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
Zelfstandige trombosediensten
Voedsel- en Waren Autoriteit**

11. Overige verstrekkers van gezondheidszorg

*Abortusklinieken
Ambulancediensten
Asthmakliniek Davos
Bureaus voor sexueel overdraagbare aandoeningen
Gezinshuishoudingen ziekenvervoer
Instellingen voor baarmoederhalskankeronderzoek
Instellingen voor borstkankeronderzoek
Medische diensten defensiepersoneel
Praktijken van psychologen
Praktijken voor alternatieve gezondheidszorg
Privéklinieken
Sportmedische adviescentra
Taxibedrijven
Zorgaanbieders in het buitenland*

Welzijnszorg

12. Verstrekkers van ouderenzorg

*Verpleeghuizen
Verzorgingshuizen
Gezinshuishoudingen verpleging en verzorging
Thuiszorginstellingen
Verpleegkundigenpraktijken*

13. Verstrekkers van gehandicaptenzorg

*Doventolken
Gezinshuishoudingen gehandicapten
Instellingen geïntegreerde gehandicaptenzorg
Instituten voor blindengeleidehonden
MEE-organisaties
Wet Voorzieningen Gehandicapten**

14. Verstrekkers van kinderopvang

*Gezinshuishoudingen kinderopvang
Kinderopvangcentra*

15. Instellingen voor jeugdzorg*

16. Internaten

Asielzoekerscentra
Overige internaten**

17. **Sociaal-cultureel werk**

Brede welzijnsinstellingen*

Instellingen voor sociaal cultureel werk*

Instellingen voor welzijn ouderen*

18. **Overige verstrekkers van welzijnszorg**

Adviesorganen school- en beroepskeuze*

Exploitatie van wijkcentra, jeugdgebouwen*

Instellingen voor algemeen maatschappelijk werk

Instellingen voor specifiek maatschappelijk werk*

Medische kindertehuizen

Medische kleuterdagverblijven

Opvanghuizen

Overige instellingen voor maatschappelijk advies en informatie*

Overkoepelende organen, samenwerkings- en adviesorganen, fondsen*

Zelfhulpgroepen, patiëntenverenigingen en ouderverenigingen*

Beleids- en beheersorganisaties

19. **Beleids- en beheersorganisaties**

Beheerscolleges algemeen

Beheersorganisaties AWBZ

Beheersorganisaties overheid

Beheersorganisaties particuliere verzekering

Beheersorganisaties ziekenfondswet

* nieuwe actor